

nie!”. Planowany jest w najbliższym czasie udział kilku związanych ze szkołą osób w szkoleniu z zakresu problematyki alkoholowej. Jest to związane z zamysłem utworzenia świetlicy, w której mają się odbywać zajęcia terapeutyczne dla dzieci alkoholików. Burmistrz Wołomina (na spotkaniu z udziałem zespołu „Dom”) zgodził się przydzielić na ten cel jedną z salek Domu Kultury. Kilku członków wspólnoty oazowej z miejscowej parafii uczestniczyło kilkakrotnie w mityngu „Al-Ateenu” w Warszawie z myślą o założeniu podobnej grupy w Wołominie. Koordynator oświaty zdrowotnej odpowiedzialny m.in. za profilaktykę przeciwalkoholową poprosił warszawską ekipę „Noe” o objęcie programem wszystkich szkół Wołomina.

W Duczkach pod Wołominem, gdzie miał miejsce drugi mityng, powstała spotykająca się regularnie 10-cio osobowa grupa wsparcia dla dzieci z rodzinnym problemem alkoholowym. Dzięki pomocy finansowej gminy wyjechała ona nawet ostatnio na mityng „Al-Ateenu” do Łodzi.

W żadnym z wymienionych wyżej działań lokalne środowisko nie otrzymało dodatkowego wsparcia ze strony realizatorów programu, jeśli nie liczyć spotkań przygotowawczych i spotkań drugiego etapu w dniu mityngu.

Pomimo, że skuteczność programów „Noe” lub „Dom” jako impulsów pobudzających środowisko nie była badana profesjonalnie, sędzę że opisane tu dane pochodzące z wywiadu stanowią zachętę do wykorzystywania mityngu jako silnego bodźca motywującego dorosłych do zajęcia się tematem zagrożenia uzależnieniami. Są gminy, w których powstał i jest realizowany gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. „Noe” lub zmodyfikowana jego wersja „Dom” mogą służyć jako pomoc w pokazaniu istoty problemu alkoholowego i sensu zajęcia się nim dla tych zwłaszcza gmin, które takiego programu jeszcze nie posiadają.

Szymon Grzelak

Alcohol Prevention Program „Noah” - A Summative Evaluation

Summary

Two different versions of „Noah” were taken to the evaluation project: a version refined after formative evaluation, and a twin program „Home” which has grown from the same roots but then developed independently. The evaluation had two goals: to see what is the impact of the main part of both versions, a 3-hour meeting, on its’ participants (over 200), and to check whether

a broader enterprise including, also extra meetings with teachers, parents and local authorities can serve as an incentive for the local community to deal with prevention.

The quasi-experimental design included two experimental groups (7-th and 8-th grades; n=208) from two schools, one from Warsaw and one from a smaller city Wolomin, two control groups from schools neighbouring to the experimental (n=210), pretest, and posttest (two weeks after the meeting). A specially designed questionnaire measured changes in 8 variables concerning central dimensions of the expected influence of the meeting.

No influence of the meeting was found with regard to the level of alcohol consumption, intentions to drink, and finding assistance by children of alcohol dependent parents. A significant positive change was observed within four variables: knowledge about alcoholism, co-alcoholic attitudes, stereotypical proalcohol convictions, and awareness of alcohol problems in one's own family. A single negative effect was found in the variable concerning the level of peer pressure on drinking. It is not clear whether it results from a negative impact of the meeting, or from an increase of sensitivity in perceiving peer pressure.

Both versions of the program, a refined „Noah”, and „Home”, seem to work equally well. A deep influence of the whole enterprise on the local community was observed in Wolomin: the mayor of the city is ready to support prevention financially, some of the school principals have invited the same or other prevention programs, a support group for children who have alcohol problems in their families was founded.

Key words: alcohol primary prevention; evaluation; adolescents

Piśmiennictwo

1. Anderson Johnson, C., Pentz, M. A., Weber, M., et al.: „Relative Effectiveness of Comprehensive Community Programming for Drug Abuse Prevention With High-Risk and Low-Risk Adolescents”. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, vol. 58, nr 4, 1990.

2. Botvin, G. J., Baker, E., Dusenbury, L., et al.: „Preventive Adolescent Drug Abuse Through a Multimodal Cognitive-Behavioral Approach: Results of a 3-Year Study”. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, vol. 58, nr 4, 1990.